

Cât de mult ne lipsește...
ADRIAN PĂUNESCU
(20 iulie 1943 - 5 noiembrie 2010)

Se apropie ziua lui. A lui Adrian Păunescu și chiar dacă n-a trecut multă vreme de când Dumnezeu ni l-a luat (o avea și Dumnezeu socotelile lui, o fi avut nevoie de el spre a ne supraveghea) absența lui se face tot mai mult simțită, mai ales în aceste vremuri tulburi, care refuză să se liniștească și să ne liniștească. Avem nevoie oricând de Adrian, de vocea lui impunătoare, de spiritul său intrasingent în probleme naționale, dar tolerant în cele umane. Avem nevoie de vocea lui în Parlament, la congrese, pe stadioane, de spiritul Cenaclului „Flacăra”, care a format generația de revoluționari din decembrie 1989 și a menținut trează conștiința de neam și limbă a basarabenilor și bucovinenilor. Avem nevoie de acel Păunescu care l-a capacitat pe Marin Preda spre a merge împreună la șeful statului de atunci, autorul „Delirului” spunându-i răspicat lui Nicolae Ceaușescu: „Dacă reintroduceți realismul socialist eu mă sinucid”!

El era atât de tolerant încât i-a iertat și pe dușmanii săi, nedrepti cu el (inclusiv pe autorul pamfletului ordinar „Porcul și folkul”); revista sa primea mai multe sesizări și reclamații de la simplii cetățeni decât secția de scrisori a C.C., astfel încât un redactor de la „Europa liberă” a afirmat, după 1990, că el cunoștea nemulțumirile populației din România, citind Flacăra condusă de Adrian Păunescu, revistă în care au publicat ziarști care nu aveau drept de semnătură în alte reviste sau ziare.

Voi aminti câteva din faptele de curaj ale lui Adrian. Se știe că Doina lui Eminescu a fost interzisă în regimul bolșevic, fiindcă aducea atingere cu spiritul acaparator al țarismului rus. După celebrul discurs al lui Nicolae Ceaușescu din august 1968 contra intervenției brutale a U.R.S.S. și a altor state socialiste satelit (cu excepția României) în Cehoslovacia, discurs salutat ca atare și de Mircea Eliade în interviul dat tânărului scriitor aflat cu o bursă de studiu în SUA, Adrian Păunescu a solicitat, la 25 august 1968, șefului statului citirea în public a Doinei, dar a fost refuzat spre a nu irita și mai mult lucrurile. Din mărturisirile poetului (vezi Victor Crăciun, Tudor Nedelcea, Doina lui Eminescu, București, Editura Semne, 2008, p. 90-91), a primit această aprobare la începutul lunii noiembrie 1984, și astfel, începând cu 13 noiembrie 1984, la Reghin, Doina eminesciană a intrat în repertoriul Cenaclului „Flacăra” până la desființarea sa, în 15 iunie 1985, chiar de ziua morții Poetului. Dar cu o condiție: în cronică cenaclului să nu se facă referire la această recitare. Poetul a recitat această deranjantă (pentru unii, internaționaliști) Doină și după 1990, atât în Țară, cât și în Basarabia, ultimul spectacol celebru al Cenaclului „Totuși iubirea” desfășurându-se la Teatrul Verde din Chișinău, la 31 August 1995, cu prilejul „Zilei Limbii Române”. Și tot Adrian a solicitat în 1989, conducerii statului, prin diplomatul Ștefan Andrei, reeditarea Poeziilor de Mihai Eminescu, ediția din 1883 a lui Titu Maiorescu, care cuprindea și Doina.

Adrian Păunescu s-a luptat cu toată forța (și ce forță avea!) pentru apărarea unor principii și contra unor nedreptăți, cum a fost cazul lui Marin Sorescu, pe care unii l-au vrut implicat în „Meditația transcendentă”. Știu de la autorul Liliiecilor și de la soția sa, Virginia, că Marin a fost o singură dată la acel fals guru și că n-a semnat nicio adeziune. Dar, ca și în cazul altor personalități implicate în „Meditația transcendentă”, M. Sorescu urma să fie exclus din partid și trecut pe un post de muncitor necalificat. Spre (oarecum) norocul său, colegii săi de la „România literară” (dacă ar fi făcut parte din redacția „Ramurilor”?!), în frunte cu Eugen Simion, au refuzat să aprobe excluderea scriitorului, urmând ca instructorul de partid să vină a doua zi, cu noi instrucțiuni de excludere. Adrian Păunescu l-a sfătuit pe Vasile Băran, secretarul de partid, să plece din București în pădurile Tg. Cărbuneștilor spre a nu fi găsit. Și astfel s-a câștigat timp, iar la întoarcerea șefului statului dintr-o vizită, Adrian Păunescu l-a întâmpinat la aeroport și i-a explicat situația reală a lui Sorescu și impactul în străinătate dacă genialul scriitor ar fi fost pedepsit. Și, astfel, Sorescu a scăpat de „munca de jos”, dar nu și de diabet, până în februarie 1991, când la împlinirea vârstei de 55 de ani a fost executat în plină democrație. Și cu acest prilej, Adrian Păunescu a scris pagini de reviste sau a consacrat emisiuni TV acestei mari nedreptăți, care a dus la boala și moartea prematură a lui Marin Sorescu. Și în postumitatea soresciană, Adrian Păunescu și-a apărat prietenul, prin participarea anuală la „Zilele Marin Sorescu” de la Craiova. Memorabile au fost cuvintele autorului vol. Repetabila povară la ultima sa participare la simpozionul de la Craiova: „Și acum aștept, pentru anul viitor, telefonul lui Tudor Nedelcea, care să-mi comunice că primarul A. Solomon mă invită la «Zilele Marin Sorescu»”.

Timpu - și în cazul său - n-a mai avut răbdare. Busturile ridicate în memoria sa, la Alba Iulia sau București, dar mai ales continuarea, cu eforturi materiale și umane extraordinare, revistei Flacăra lui Adrian Păunescu este cel mai frumos omagiu pe care familia și colaboratorii săi îl aduc marelui Adrian Păunescu.

Rugă pentru părinți

Enigmatici și cumiți,
Terminându-și rostul lor,
Lângă noi se sting și mor,
Dragii noștri, dragi părinți.

Cheamă-i Doamne înapoi
Că și-așa au dus-o prost,
Și fă-i tineri cum au fost,
Fă-i mai tineri decât noi.

Pentru cei ce ne-au făcut
Dă un ordin, dă ceva
Să-i mai poți întârzia
Să o ia de la început.

Au plătit cu viața lor
Ale fiilor erori,
Doamne fă-i nemuritori
Pe părinții care mor.

Ia priviți-i cum se duc,
Ia priviți-i cum se sting,
Lumânări în cuib de cuc,

INDEPENDENȚA
ROMÂNĂ

TUDOR NEDELCEA

*Independența
prin Cultură*

Parcă tac, și parcă ning.

Plini de boli și suferind
Ne întoarcem în pământ,
Cât mai suntem, cât mai sunt,
Mângâiați-i pe părinți.

E pământul tot mai greu,
Despărțirea-i tot mai grea,
Sărut-mâna, tatăl meu,
Sărut-mâna, mama mea.

Dar de ce priviți așa,
Fata mea și fiul meu,
Eu sunt cel ce va urma
Dragii mei mă duc și eu.

Sărut-mâna, tatăl meu,
Sărut-mâna, mama mea.
Rămas bun, băiatul meu,
Rămas bun, fetița mea,

Tatăl meu, băiatul meu,
Mama mea, fetița mea.

INDEPENDENȚA
ROMÂNĂ

*Independența
prin Cultură*